

E-zine ÚPV SR – 13. 1. 2014 – číslo 1

E-mailový časopis Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky

Číslo 1/2014

ISSN 1337-5504

Medzi novoročnými predsavzatiami viacerých z nás nechýbali ani tie, ktoré sa týkajú chudnutia, cvičenia, pohybu a celkove fitness či wellness.

Upevňovanie zdravia a zdravší životný štýl ponúkajú široké možnosti inovátorom. Ide o sektor s ambíciou byť odolným aj proti ekonomickým krízam, veď čoraz viac ľudí si uvedomuje výhody, ktoré prináša zdravý život. Tak ako iPod a iPhone zmenili svet komunikácie a spôsoby, ako si ľudia vychutnávajú hudbu, aj nové technológie, zamerané na pohybové aktivity a všetko, čo s nimi súvisí, nám môžu pomôcť dostať tréning na vyššiu úroveň (niežeby takáto technológia neexistovala, ale mohlo by ich byť viac).

Máte nejaké nové nápady a riešenia týkajúce sa zdravia a lepšieho životného režimu? Čaká na ne aj Úrad priemyselného vlastníctva SR, ktorý zmysluplné riešenia právne ochráni.

Buď fit v novom roku 2014! – želá čitateľom e-mailového časopisu **E-zine ÚPV SR** jeho redakcia.

Foto: www.pluska.sk

SPRÁVY Z ÚPV SR

Novoročné stretnutie

Dňa 9. januára sa v kongresovej sále Úradu priemyselného vlastníctva SR konalo tradičné novoročné stretnutie zamestnancov s vrcholovým manažmentom úradu. Predseda **Ľuboš Knoth** sa poďakoval zamestnancom za prácu v minulom roku a načrtnul hlavné úlohy do nasledujúcich mesiacov.

– Uplynulý rok bol jeden z najnáročnejších v histórii úradu. Pripomenuli sme si 20. výročie jeho vzniku a v tejto súvislosti viaceré aktivity a podujatia boli zamerané na prezentáciu inštitúcie smerom do zahraničia, – uviedol Ľ. Knoth. – Zároveň sme pracovali na takmer 30-tich národných a medzinárodných projektoch. Z projektov na národnej úrovni sú v doterajšej histórii úradu finančne i objemovo najnáročnejšie Elektronické služby a Digitálny fond ÚPV SR, financované predovšetkým Európskou úniou z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja prostredníctvom Operačného programu Informatizácia spoločnosti (OPIS). Úrad najmä v spolupráci s mestom Banská Bystrica a Banskobystrickým samosprávnym krajom pokračoval v aktivitách orientovaných na zvýšenie povedomia školákov o význame duševného vlastníctva, inicioval a rozbehol spoluprácu s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR i Ministerstvom hospodárstva SR s cieľom podporiť tvorbu inovácií na Slovensku a tiež ich lepšiu aplikáciu

Foto: archív ÚPV SR

ciu v praxi. Nemalá časť z európskych fondov je totiž v programovom období 2014 – 2020 určená práve na inovácie a náš úrad má v tejto súvislosti zabezpečovať špecifické služby. V neposlednom rade naše aktivity už smerovali a smerujú aj k roku 2016, keď sa v jeho druhej polovici Slovensko stane predsedajúcou krajinou Rady EÚ.

Nemalé výzvy má ÚPV SR pred sebou aj v roku 2014. V prvom rade treba spomenúť, že dochádza azda k najvýraznejším núteným úsporným opatreniam v rozpočte úradu od jeho vzniku. Rozhod-

nutím Ministerstva financií SR musí ÚPV SR vo svojom rozpočte vykryť v tomto roku úsporu vo výške 127 550 eur. Úrad preto prikróčil k zvýšeniu príjmovej časti svojho rozpočtu. – To znamená, že úrad sa musí snažiť naplňovať príjmy vo väčšej miere z poplatkov za udržiavanie platnosti patentov a takýto trend má pokračovať aj v nasledujúcich dvoch rokoch, – vysvetľuje Ľ. Knoth. – Aj preto vyvíjame čoraz viac aktivít na zvýšenie povedomia verejnosti o význame duševného vlastníctva a jeho priemyselnoprávnej ochrany. Čím viac prihlášok dostaneme, tým lepšie pre inovácie a aj

pre úrad. V tomto roku však budeme klásť dôraz na zlepšenie výkonných činností úradu – optimalizáciu doby konania o jednotlivých druhoch prihlášok, zvýšenie kvality rozhodnutí a podobne. Pokiaľ ide o rôzne projekty, bude ich menej ako v minulom roku a absolútnou prioritou sú projekty v rámci OPIS-u. Ak nám vyjde čas a postačia zdroje, chceli by sme sa pustiť napríklad aj do redizajnu nášho webového sídla tak, aby viac oslovil súčasných i potenciálnych klientov nášho úradu.

Ako Ľ. Knoth ďalej povedal, **budúci klienti úradu sedia dnes v školských laviciach**. V tejto súvislosti často dostáva otázku, či je potrebné vzdelávať o duševnom vlastníctve už deti na základných a stredných školách. – *Podľa môjho osobného názoru je to potrebné, deti na druhom stupni základných škôl by mali mať aspoň základné informácie o tom, čo je duševné vlastníctvo, pretože v tejto oblasti sa už dennodenne pohybujú prostredníctvom značiek, dizajnov alebo patentov. A postupne sa ich obzor v tomto smere bude rozširovať, spoznajú podstatu systému duševného vlastníctva, prípadne čo v rámci neho môžu v budúcnosti získať, keďže deti sú nesmierne kreatívne. O našich vzdelávacích aktivi-*

tách v školách už vedia aj odborníci v zahraničí a hodnotia ich veľmi pozitívne. Je to síce beh na dlhé trate, ale niekto s tým začať musí a náš úrad je v tomto smere vizionárom. Som presvedčený, že postupom času bude v úrade pribúdať prihlášok jednotlivých predmetov priemyselných práv.

Na pozvanie predsedu ÚPV SR v dňoch 10. až 12. februára 2014 navštívi Slovensko **generálny riaditeľ Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) Francis Gurry** a prijímú ho i najvyšší predstavitelia Slovenskej republiky. Jeho prvá návšteva Slovenska je prejavom uznania vysokej úrovne doterajšej vzájomnej spolupráce Slovenska a WIPO a nepochybne zvýši aj kredit ÚPV SR doma i v zahraničí.

V júli tohto roka Slovenská republika opäť preberie štafetu predsedníctva v krajinách Vyšehradskej skupiny/V4. – *V rámci slovenského predsedníctva sa možno po prvýkrát na takomto fóre bude diskutovať o vytvorení Vyšehradskeho patentového inštitútu, – zdôraznil Ľ. Knoth v rámci novoročného stretnutia zamestnancov ÚPV SR. – Predsedovia*

patentových a známkových úradov krajín V4 sa koncom roka 2013 dohodli, že preskúmajú možnosti zriadenia inštitútu, ktorý bude mať ambície stať sa medzinárodnou rešeršnou autoritou v stredo-európskom regióne, čo by určite malo pozitívny vplyv i na jeho ekonomiku a, samozrejme, opäť by sme mohli viac zviditeľniť i činnosť nášho úradu.

Počas roka 2014 bude kľúčová aj diskusia o stanovení výšky udržiavacích poplatkov pre **nový európsky patent s jednotným účinkom** a tiež diskusia súvisiace s kreovaním **Jednotného patentového súdu**.

Vlani v januári vedúci služobného úradu ÚPV SR **Andrej Legiň prišiel s myšlienkou organizovania pracovných raňajok** – neformálnych stretnutí vrcholového manažmentu úradu so zamestnancami, ktoré boli pre manažment inšpiráciou k ďalším krokom na ceste k skvalitneniu a zefektívneniu práce úradu. Po roku sa opäť budú konať pracovné raňajky. Štrnásteho februára sa stretnú členovia vedenia úradu a potom sa vrcholový manažment postupne stretne s pracovníkmi jednotlivých odborných útvarov.

SPRÁVY ZO SVETA

Užší výbor SR EPO

Šieste zasadnutie Užšieho výboru Správnej rady Európskej patentovej organizácie sa konalo **10. – 11. decembra 2013 v Mníchove**. Zúčastnili sa na ňom zástupcovia 25 členských štátov Európskej únie, zapojených do takzvanej posilnenej spolupráce, zástupcovia Európskeho patentového úradu (EPÚ), Európskej komisie a pozorovateľov.

Účastníci zasadania sa predbežne dohodli, že **register pre jednotnú patentovú ochranu bude súčasťou európskeho patentového registra** a taktiež ho bude spravovať EPÚ. Oba registre budú vzájomne prepojené, pričom EPÚ pracuje na tom, aby identifikoval najlepšie spôsoby prelinkovania ich obsahu.

Predbežne tiež bolo dohodnuté, že v prípade, **ak patent s jednotným účinkom bude na základe rozhodnutia súdu zachovaný v zmenenej forme, EPÚ zverejní i toto rozhodnutie**.

Diskusia o ďalších otázkach, napríklad o návrhoch pravidiel úhrady nákladov na preklady patentových prihlášok, implementácie systému jednotnej patentovej ochrany v členských štátoch či finančných princípoch rozpočtovania nákladov súvisiacich s administráciou systému, bude pokračovať na ďalších zasadaniach výboru.

Užší výbor SR EPO udelil štatút **pozorovateľa Švajčiarsku, Turecku, Španielsku, Albánsku, San Marínu, Taliansku, Nórsku, Chorvátsku, Monaku a Srbsku**.

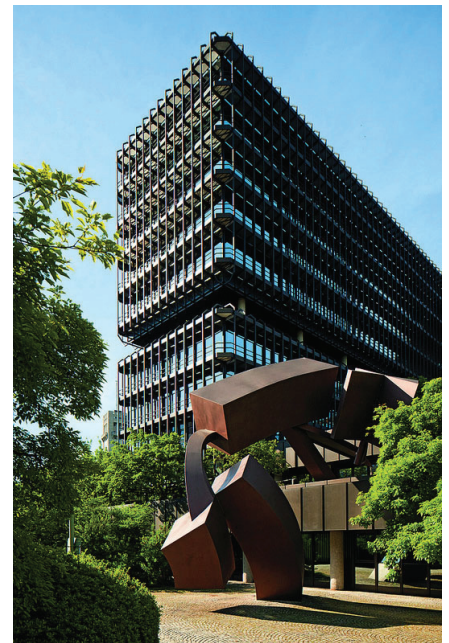

Foto: www.epo.org

138. zasadanie

Zasadanie Správnej rady EPO 12. – 13. decembra nadväzovalo na rokovanie užšieho výboru. Prezident EPÚ **Benoît Battistelli** informoval, že počet priamo podaných európskych patentových a Euro-PCT prihlášok sa neustále zvyšuje, a preto úrad pokračuje v nábore nových patentových expertov.

SR EPO schválila návrh B. Battistelliho na zmenu **pravidla 6 ods. 3 Vykonávacieho predpisu k Európskemu patentovému dohovoru (EPD) a článku 14 ods. Finančných pravidiel**, ktoré upravujú poskytovanie jazykovej zľavy prihlasovateľom z tých členských štátov EPO, ktorých úradným jazykom nie je angličtina, nemčina alebo francúzština, t. j. niektorý z úradných jazykov EPÚ. V prípade poplatku za podanie európskej patentovej prihlášky a poplatku za jej prieskum sa jazyková zľava od 1. apríla 2014 **zmení z 20 na 30 %**. Poskytovaná bude malým a stredne veľkým podnikom, fyzickým osobám, neziskovým organizáciám, univerzitám a verejným výskumným organizáciám.

SR EPO schválila tiež revidovaný návrh prezidenta EPÚ na **zmenu výšky správnych poplatkov za konanie pred EPÚ**. Od 1. apríla 2014 sa poplatky zvýšia o 4,3 % (úprava poplatkov zohľadňujúca mieru inflácie sa vykonáva každé dva roky) s výnimkou poplatkov za medzinárodnú a európsku rešerš a za odvolanie.

Poplatok za medzinárodnú rešerš sa nezvýši, no **poplatok za európsku rešerš sa zvýši o 10,3 %**. V súčasnosti totiž existuje neodôvodnený rozdiel medzi oboma poplatkami. Zatiaľ čo vykonanie medzinárodnej rešerše je spoplatnené sumou 1 875 eur, európska rešerš len sumou 1 165 eur.

Poplatok za odvolanie sa zvýši z 1 240 na 1 860 eur. Dôvodom zvýšenia je skutočnosť, že v súčasnosti poplatok pokrýva len približne 4 % skutočných nákladov úradu na konanie o odvolaní.

Zavedený bude aj **dodatočný poplatok za podanie vylúčenej prihlášky druhej a každej ďalšej generácie** vo výške

210, 420, 630, resp. 840 eur (poplatok 210 eur bude splatný pri podaní vylúčenej prihlášky druhej generácie, poplatok 840 eur pri podaní vylúčenej prihlášky piatej a vyšších generácií).

SR EPO schválila návrh rozpočtu EPÚ na rok 2014 a odhad rozpočtovaných výdavkov a príjmov na roky 2015 až 2018. **Rozpočet EPÚ v roku 2014 predstavuje sumu 2 082 000 eur.** Výška odvodov členských štátov z poplatkov vybraných za udržiavanie platnosti európskych patentov zostáva nezmenená, t. j. členské štáty budú aj v roku 2014 odvádzať EPÚ 50 % sumy vybranej za udržiavanie platnosti európskych patentov na svojom území.

Foto: www.juunlimited.com

Diskusia o jednotnom patente a Jednotnom patentovom súde

V Mníchove sa 3. – 4. decembra 2013 uskutočnilo dvojdné pracovné stretnutie, organizované **Poradným výborom EPÚ pre oblasť ekonomiky a vedy** (Economic and Scientific Advisory Board – ESAB). Zúčastnilo sa na ňom vyše 60 odborníkov, ktorí diskutovali o ekonomických vplyvoch európskych patentov s jednotným účinkom a Jednotným patentovým súdom. Bolo to už štvrté podujatie, ktoré organizoval ESAB.

Predvlastné témy pracovných stretnutí sa týkali správnych poplatkov, kvality patentov a „patent thicket“ (*patentová spleť* – *neprehľadná situácia v oblasti patentov vznikajúca vtedy, keď je podané veľké množstvo patentových prihlášok súvisiacich s určitým produktom alebo technológiou, čo v danom odvetví spomaľuje inovácie z dôvodu obáv z možného porušenia patentových práv a následného súdneho sporu*).

V rámci minuloročného decembrového stretnutia ekonómovia, právnici, patentoví odborníci, zástupcovia priemyslu i členských štátov Európskej patentovej organizácie diskutovali o očakávaných prínosoch a možných nevýhodách jednotného patentu a Jednotným patentovým súdom aj z pohľadu výnálezcov a ďalších zainteresovaných strán.

Diskutujúci sa zhodli na tom, že **prijatie inštitútu európskeho patentu s jednotným účinkom bolo pozitívnym krokom vpred**, najmä pokiaľ ide o predpokladané zníženie nákladov na preklady, validáciu patentov a celkové zníženie administratívnej záťaže. Odborníci ďalej konštatovali, že výhody plynúce z jednotného patentu budú rozdielne v závislosti od príslušného priemyselného odvetvia, veľkosti a typu firmy. Potenciálnou nevýhodou sa ukazuje nedostatočná flexibilita systému pri obnove patentu, pretože jednotný patent bude platiť vo všetkých 25-tich z 27-mich členských štátov únie (okrem Talianska a Španielska) a zaniká možnosť zrušiť ochranu v niektorých štátoch, napríklad nezaplatením udržiavacieho poplatku. V diskusii odznali i názory, že európsky patentový systém zavedením nového prvku vyvolá u niektorých prihlasovateľov dilemu, aký typ patentovej ochrany si v Európe zvolíť, zatiaľ čo iní viac možností voľby vítajú.

Čo sa týka Jednotného patentového súdu, účastníci stretnutia diskutovali o rôznych aspektoch, ako je napríklad zvýšenie právnej istoty v dôsledku harmonizovaného výkladu práva, rýchlejšie rozhodovanie vo veci, vyššia kvalita súdnych rozhodnutí a úspora nákladov vďaka tomu, že patentový spor bude prejednávať jeden súd, počiatočná neistota

subjektov z neznalosti nového súdu atď. Výhody a nevýhody Jednotného patentového súdu však bude možné posúdiť až vtedy, keď dohoda o ňom nadobudne účinnosť a súd začne pracovať.

Foto: www.epo.org

Prezident EPÚ **B. Battistelli** na stretnutí zdôraznil, že – *kompletizácia európskeho patentového systému s jednotným patentom a Jednotným patentovým súdom je ekonomickým imperatívom*.

Podrobná správa o decembrovom pracovnom stretnutí Poradného výboru EPÚ pre oblasť ekonomiky a vedy bude zverejnená na internetových stránkach EPÚ, kde sú už k dispozícii správy z predchádzajúcich troch stretnutí.

www.epo.org/about-us/office/esab/workshops.html

MONITORING

Prehľad článkov týkajúcich sa duševného vlastníctva a ÚPV SR uverejnených v slovenských tlačných a elektronických médiách v decembri 2013

Zas jedno slovenské zlyhanie

Vykladačov tovaru v supermarketoch s titulom magister či inžinier naozaj nepotrebuje. Lenže práve tak je na Slovensku nastavený systém vzdelávania

Píše vysokoškolský pedagóg Ivan Ostrovský
Bolonský proces na Slovensku zlyhal napriek tomu, že jeho jednotlivé etapy podpísali a podpisujú aj slovenskí ministri školstva. Formálne sme síce zaviedli trojstupňovú štruktúru vysokoškolského vzdelávania, ale nič viac. Negatívny prístup k „europeizácii“ vzdelávania sme podporili aj tým, že sme zaviedli dva typy bakalárskych programov. Jeden typ vraj pre prax a druhý pre pokračovanie vo vzdelávaní.

Prvý zostal na okraji záujmu škôl aj študentov, pričom aj absolventi tohto typu štúdiá sa dnes domáhajú pokračovania v štúdiu.

Kurikulá zostali nezmenené, aby sa nenarušili sociálne istoty pedagógov, ktoré spočívajú v počte hodín kontaktnej výučby.

Celý vzdelávací systém na vysokých školách vykazuje znaky zlej organizácie, nevhodného financovania a neefektívnej spotreby aj toho mála prostriedkov, ktoré školy dostanú.

Sme 30. 12. 2013

<http://komentare.sme.sk/c/7052294/zas-jedno-slovenske-zlyhanie.html>

Absolventi idú aj na miesto, kde im školu netreba

(Sme 27. 1. 2013)

<http://ekonomika.sme.sk/c/7050220/mladi-idu-aj-tam-kde-im-skolu-netreba.html>

Vysokoškolákov je menej, čast' odborov zanikne

(Pravda 26. 12. 2013)

<http://spravy.pravda.sk/domace/clanok/303532-vysokoskolakov-je-menej-cast-odborov-zanikne/>

Vysoké školy prídu na budúci rok o vyše 21 miliónov eur

(Hospodárske noviny 17. 12. 2013)

<http://www.europacampus.sk/joomla/index.php/component/content/article/12-aktuality/873-vysoke-skoly-pridu-na-buduci-rok-o-vyse-21-milionov-eur>

Veda v roku 2013:

Najviac láka výskum mozgu

Ľudský mozog bol roku 2013 jednoznačným víťazom medzi novými výskumnými projektmi. Európska únia aj USA a viacero výskumných inštitúcií ohlásili veľké projekty, ktoré sú porovnateľné s budovaním urýchľovača častíc v CERN-e alebo vesmírnych programov. Tentoraz sa

však peniaze investujú do odhalenia tajomstiev ľudského mozgu.

Európsky Projekt ľudského mozgu (Human Brain Project) sa pokúsi simulovať bilióny nervových prepojení, ktoré tvoria ľudský mozog. Cieľom je porozumieť, ako tento najzložitejší ľudský orgán funguje. Túto oblasť výskumu komisia vybrala najmä pre starnutie európskej populácie, pričom neurologické ochorenia ako Alzheimer alebo Parkinson ostávajú stále veľkou neznámou a sú neliečiteľné.

Samotná snaha simulovať prácu mozgu má pritom viesť k vzniku nových informačných technológií schopných riadiť, spracovávať a využiť obrovské množstvo informácií. V konečnom dôsledku by mala teda vzniknúť počítačová sieť, ktorá by fungovala ako ľudský mozog.

Ďalším cieľom projektu je zistiť, ako mozog môže spracúvať tak veľa informácií, a pritom využívať relatívne zanedbateľné množstvo energie oproti kremíkovým superpočítačom. Mozog totiž nepotrebuje na fungovanie viac energie ako žiarovka.

Pravda 30. 12. 2013

<http://vat.pravda.sk/clovek/clanok/303640-veda-v-roku-2013-najviac-laka-vyskum-mozgu/>

Rok 2014 v technológiách: Stroj ovládaný rečou bude štandardom

V budúcom roku bude pokračovať zápas Googlu a Applu, no preväpiť môže Microsoft.

Sme 30. 12. 2013

<http://tech.sme.sk/c/7052165/rok-2014-v-technologiach-stroj-ovladany-recou-bude-standardom.html>

Vedci sú na stole liečbe artritídy či Alzheimeru

Vi dosiaľ najväčšej genetickej štúdií, ktorá sa uskutocnila na vzorke 30-tisíc pacientov, sa medzinárodnému tímu vedcov podarilo odhaliť niekoľko spojitostí medzi zápalovými ochoreniami a genetikou. Výsledky štúdie publikoval v skrátenej forme populárno-náučný magazín Nature.

Medzinárodný tím vedcov vo výskume porovnával DNA pacientov s artritídou s DNA ľudí, ktorí artritídou netrpeli a nemali k jej vzniku žiadne predispozície. Odhaliť sa im podarilo až 42 oblastí v DNA, ktoré vedci popisujú ako problémové, práve v súvislosti s reumatoidnou artritídou. Očakáva sa, že vďaka poznaniu problémových oblastí v DNA budú farmaceutické spoločnosti v budúcnosti schopné vyvinúť účinný kompenzačný liek.

Pravda 29. 12. 2013

<http://vat.pravda.sk/clovek/clanok/303741-vedci-su-na-stole-liecbie-artritidy-ci-alzheimeru/>

Vedci spravili krok k prelomovej liečbe rakoviny

(Sme 22. 12. 2013)

<http://tech.sme.sk/c/7048191/vedci-spravili-krok-k-prelomovej-liecbie-rakoviny.html>

Najmenší kardiostimulátor má veľkosť vitamínovej tabletky

V rakúskom Linzi bola na človeku vykonaná prvá implantácia najmenšieho kardiostimulátora na svete. Veľkosťou je prístroj porovnateľný s väčšou vitamínovou tabletkou, oznámila americká spoločnosť Medtronic, ktorá zariadenie vyvinula.

Prístroj má zhruba desatinu veľkosti tradičného kardiostimulátora a bude sa teraz podľa firmy využívať na účely výskumu po celom svete.

Pravda 27. 12. 2013

<http://vat.pravda.sk/clovek/clanok/303596-najmensi-kardiostimulator-ma-velkost-vitaminovej-tabletky/>

Technológie, ktoré by mohli v najbližších rokoch zmeniť svet

Vedci a výskumníci každoročne polemizujú o inováciách, ktoré by mohli o niekoľko rokov zmeniť životy ľudí. Podľa nich budeme do piatich rokov využívať počítače s umelou inteligenciou, liečiť sa z ťažkých chorôb vďaka liekom na báze DNA, či opätovne nakupovať v kamenných obchodoch.

Pravda 23. 12. 2013

<http://vat.pravda.sk/technologie/clanok/303347-tip-technologie-ktere-by-mohli-v-najblizsich-rokoch-zmenit-svet/>

Slováci vylepšili muffiny, pomôžu proti infarktu i rakovine

Kombinácia zlých stravovacích návykov, kalorických jedál a nedostatku pohybu zvyšuje riziko civilizačných chorôb. V boji proti rakovine, obezite či celiakii pomáhajú zdraviu prospešné, takzvané funkčné potraviny, ktoré vyvíjajú aj vedci zo Slovenska

Predstavte si, že vaše čerstvo upečené muffiny, dezert za štedrovečernou kapusnicou, budú obsahovať menej tuku, viac vitamínov a minerálov a tiež rutínu, teda látku, ktorá pôsobí ako prevencia kardiovaskulárnych ochorení a na posilnenie zdravia ciev. Nemožné?

Práve tento produkt zdravšej výživy už čoskoro získa patent na Úrade priemys-

selného vlastníctva SR. Pôjde o pohánkovú a ovsenú verziu populárnych koláčikov, ktoré zišli spod rúk vedeckého tímu okolo Lucie Mikušovej z Fakulty chemickej a potravinárskej technológie Slovenskej technickej univerzity (STU) a Zuzany Ciesarovej z Výskumného ústavu potravinárskeho v Bratislave. A nejde o ich jediný zdravý prospešný produkt.

Pravda 22. 12. 2013

<http://vat.pravda.sk/clovek/clanok/303301-slovaci-vylepsili-muffiny-pomozu-proti-infarktu-i-rakovine/>

Sťahujete filmy? Zabudnite na nekvalitné nahrávky z kina

Švédsky súd prikázal zaplatiť pirátovi pokutu 650 tisíc dolárov zato, že zdieľal film v zlej kvalite.

Za nahranie 500 filmov na internet a zdieľanie ich na torrentoch, bol odsúdený 28-ročný Švéd na 160 hodín verejnoprospešných prác a pokutu, ktorá má pomerne prekvapivé odôvodnenie.

650-tisíc dolárov bolo vyčíslených za nahranie filmu v zlej kvalite, ktorá poškodila jeho povest' a hodnotenia na rôznych odborných stránkach.

V roku 2010 sa mal na stránku dostať domáci švédsky film Beck-Levande Begravd, ktorý bol oficiálne mesiac pred vydaním. Držiteľ autorských práv, Nordisk Film, požadoval čiastku 1,08 milióna dolárov za straty. Suma má charakterizovať poškodenie povesti filmu práve zlou kvalitou nahrania na server 28-ročného Švéda. To malo ľudí odradiť od jeho následného vzhliadnutia či k horším hodnoteniam, napríklad na stránke filmovej databázy IMDb.

Hospodárske noviny 20. 12. 2013

<http://style.hnonline.sk/digital-132/stahujete-filmy-zabudnite-na-nekvalitne-nahravky-z-kina-599019>

Školstvo dá prednosť 39 odborom

Revolúciu na stredných odborných školách prinesie zmena ich financovania. Ministerstvo školstva vyčlenilo 39 odborov, ktorým plánuje na rozdiel od ostatných pridať peniaze

Odôvodňuje to tým, že absolventi týchto odborov chýbajú na trhu práce. Ich finančná podpora by mohla školy motivovať k tomu, aby sa snažili prilákať vyšší počet študentov. Ostatné školy sa budú musieť rozhodnúť, či odbory, ktoré dosť nižšiu dotáciu, zachovávajú alebo ich postupne utlmia.

Viac financií by mohli dostať školy, ktoré majú učňovské odbory v oblasti stavebníctva či strojárstva, naopak, zrejme menej na žiaka dostanú školy, ktoré ponúkajú maturitnú nadstavbu napríklad pre čašníkov a kuchárov.

Chystané zmeny vo financovaní škôl avizuje informatívny materiál, ktorý schválilo ministerstvo školstva a predložilo do pripomienkového konania.

Pravda 20. 12. 2013

<http://spravy.pravda.sk/domace/clanok/303041-skolstvo-ma-zoznam-39-odborov-tie-podpori-viac/>

Austrálski vedci vypestovali prvú obličku z kmeňových buniek

Vedci z Queenslandskej univerzity vypestovali vôbec prvú obličku z kmeňových buniek

Tento objav by mal zrýchliť vývoj liekov na obličky. V priebehu niekoľkých rokov by tak umelo vytvorené orgány mohli lekárom umožniť napravovať poškodené obličky bez transplantácie. Informovala ČTK.

Ako ďalej ČTK píše, tím austrálskych výskumníkov z ústavu pre molekulárnu biológiu Queenslandskej univerzity pracoval roky na premene kmeňových buniek z ľudskej kože na takzvaný organoid, teda malú umelú napodobeninu skutočného orgánu. Zatiaľ ide o „mini-obličku“ širokú niekoľko milimetrov, vedci však už teraz pracujú na jej zväčšení.

„Je to po prvý raz, keď sa niekomu podarilo dať kmeňové bunky do formy funkčných jednotiek obličiek,“ povedal Brandon Wainwright z Queenslandskej univerzity. „Ide o úžasný proces, pripomínajúci stavbu z Lega, ktorá sa stavia sama,“ dodal.

Hospodárske noviny 19. 12. 2013

<http://mediweb.hnonline.sk/spravy/aktualne/austral-ski-vedci-vypestovali-prvu-oblicku-z-kmenovych-buniek>

Tesla sa pustila do Číny bez mena.

Ukradli jej ho

Americký výrobca elektrických vozidiel Tesla Motors začal ponúkať svoj sedan Model S v Číne. Kvôli sporu o obchodnú značku však automobilka zatiaľ nedala tomuto vozidlu čínsky názov. Istá nie je ani jeho cena pre tamajší trh. Tesla nedávno otvorila svoj vlajkový obchod v centre Pekingu a tento týždeň spustila internetové stránky v čínštine, kde prijíma objednávky od čínskych záujemcov. Čínske stránky majú podobný vzhľad ako tie americké, zatiaľ na nich ale chýba názov automobilky v čínštine. To je podľa agentúry Reuters veľmi zriedkavé u globálnej značky, ktorá vstupuje na čínsky trh. Dôvod je prostý: čínsky názov „Tche S' La“ si už v roku 2006 zaregistroval tamajší podnikateľ, ktorý sa odmieta značky vzdať.

Trend.sk 19. 12. 2013

<http://ekonomika.etrend.sk/svet/tesla-sa-pustila-do-ciny-bez-mena-ukradli-jej-ho.html>

Máte startup? Žiadajte o dotáciu

Máte nápad a podnikateľského ducha? Európska únia v týchto dňoch spustila projekt Horizon 2020 a medzi mladé inovatívne firmy takzvané start-upy chce

rozdeliť 15 miliónov eur.

Zájemcovia o tieto peniaze sa majú hlásiť do 23. apríla budúceho roka. Že to Brusel myslí vážne, potvrdzujú aj náklady na výzvy pre firmy, výskumníkov či univerzity, aby sa do projektu prihlásili. Len na tieto komunikačné aktivity vyčlenil na budúci rok 7,8 miliardy eur.

Cieľom projektu, ktorý Európska únia presadila ešte v roku 2011, je zmeniť zmýšľanie Európy, závislej od high tech hráčiek amerických korporácií typu Google alebo Apple.

Päť miliónov eur má zhltnúť marketing (náklady na spomínané výzvy sú mimo balíka). Brusel chce strach odbúrať príkladmi úspešných podnikateľov z Európy. Cieľom je mladým inovátorom ukázať, že aj dnešní milionári nemali vopred vydláždenú cestu k úspechu a museli riešiť vlastné pády.

Trend.sk 19. 12. 2013

<http://ekonomika.etrend.sk/svet/mate-start-up-tak-ziadajte-o-dotaci.html>

Pri startupe chcete spätnú väzbu

(Hospodárske noviny 18. 12. 2013)

<http://komentare.hnonline.sk/pri-startupe-chnete-spatnu-vazbu-598387>

Voľakedy kapela, dnes startup

(Hospodárske noviny 11. 12. 2013)

<http://komentare.hnonline.sk/dnes-pise-150/volakedy-kapela-dnes-startup-597554>

Antibakteriálnym mydlám hrozí zákaz. Ide zrejme o podvod storočia

Pohár trpezlivosti pretiekol. Americký úrad pre kontrolu potravín a liečiv udelil výrobcovi antibakteriálnych prípravkov povinnosť dokázať, že ich produkty sú účinné a ich dlhodobé používanie je bezpečné.

„Naším cieľom je, aby spoločnosti, ktoré hovoria, že ich prípravky sú antibakteriálne a ich používaním spotrebiteľia zabraňujú šíreniu infekcií, svoje tvrdenia podložili nejakými dátami,“ povedala pre CNN Sandra Kweder, zástupkyňa riaditeľa sekcie nových liečiv amerického Úradu pre kontrolu potravín a liečiv.

Podľa denníka New York Times FDA uviedol, že doteraz nie je dôkaz o tom, že antibakteriálne mydlá sú účinnejšie pri prevencii infekcií, než obyčajné mydlo a voda.

Trend.sk 18. 12. 2013

<http://firmy.etrend.sk/firmy-nefinancny-sektor/antibakteriálním-mydlám-hrozí-zakaz-ide-zrejme-o-podvod-storocia.html>

Slovenský supermotor: Viani vyvolal senzáciu, čo je s ním?

Tolko záujmu, ale aj pochybností, asi nevyvolala žiadna technická novinka ako revolučný motor RTU z dielne slovenského podnikateľa Dicka Kvetňanského. Oprávnené?

Pred rokom supermotor s ohromným výkonom a neuveriteľne nízkou spotrebou slávnostne pokrstil aj premiér Robert Fico a vtedy konštruktér Dick Kvetňanský hovoril, že jeho „pseudoadiabatickým“ motorom môžeme presláviť Slovensko. Čo sa však stalo? Zdanlivo nič. Odvtedy je ticho. Až také, že vyšli aj články o „superpochybnostiach o supermotore“. Dick Kvetňanský bol tak trochu postavený do pozície rojka, ktorý snáva o niečom ne-reálnom.

Život č. 50/14. 12. 2013

<http://zivot.azet.sk/clanok/15579/slovensky-super-motor-vlani-vyvolal-senzaciu-co-je-s-nim.html>

Kvalitu absolventov Stavebnej fakulty STU potvrdila Stavba roka 2013

Cyklostnosť slobody, bratislavský multifunkčný komplex Central, nová budova FIIT STU. To všetko sú ocenené diela absolventov Stavebnej fakulty STU na 19. ročníku prestížnej celoštátnej súťaže Stavba roka 2013.

Za ocenenými dielami je už opakovane možné nájsť mená absolventov Stavebnej fakulty, konkrétne z Katedry stavebnej mechaniky, Katedry kovových a drevených konštrukcií, Katedry geotechniky a Katedry betónových konštrukcií a mostov. Stavba roka sa každoročne vyhlasuje na podporu kvality komplexnej realizácie stavebného diela ako súčasť uceleného systému zabezpečovania kvality vo výstavbe a stavebníctve s cieľom dosiahnutia európskych štandardov.

Stavbou roka 2013 sa stal bratislavský multifunkčný komplex Central, ktorý premenil zanedbanú a bezvýznamnú plochu v centrálnej zóne mesta na významnú súčasť mestského života.

Hospodárske noviny 17. 12. 2013
<http://www.eurocampus.sk/joomla/index.php/component/content/article/12-aktuality/874-kvalitu-absolventov-stavebnej-fakulty-stu-potvrdila-stavba-roka-2013>

Softvérové riešenia na transparentné šifrovanie dát

Význam ochrany dát v súčasnosti rastie nielen vďaka stále sofistikovanejšiemu organizovanému zločinu. Dôležitý je aj s ohľadom na zintenzívňujúci sa boj o zákazníka. Práve ten totiž občas vedie k individuálnym zlyhaniam jednotlivcov a metódam, pri ktorých neoprávnený prístup k dátam môže zohrať rozhodujúcu úlohu pri konkurenčnom súboji.

V digitálnom svete nevyhnutne spojene s bežným životom každého z nás sa spracováva stále väčšie množstvo informácií. Big Data je napokon fenoménom dnešných dní. S objemom spracovávaných dát však rastie okrem nákladov na ich uchovávanie aj hodnota samotných dát. Ich hodnota je v prvom rade síce závislá od spôsobu, ako ich efektívne podniky vedú využiť vo svojich obchodných

modeloch, ale nemožno zabúdať na stále aktívnejšiu skupinu organizovaných zločincov. Ich aktivita vedená primárne ekonomickou motiváciou nás núti predefinovať pohľad na hodnotu dát a teda aj na otázku ich zabezpečenia.

Hospodárske noviny 16. 12. 2013
<http://hn.hnonline.sk/softverove-riesenia-na-transparentne-sifrovanie-dat>

Bitcoin. Riskantný experiment alebo digitálne zlato?

V roku 2011 americký senátor Charles E. Schumer vystúpil s plamenným prejavom proti novému virtuálnemu platidlu bitcoin. „Umožňuje ľuďom nakupovať nelegálne drogy ako heroín, kokaín či metamfetamíny a neodhaliť pritom svoju identitu, keďže cez tento počítačový program sa uskutočnené transakcie nedajú nijako vypátrať.“ Okamžite po jeho prejave hodnota bitcoinov raketovo vzrástla.

Až donedávna bola nová virtuálna mena, ktorá v januári oslávi svoje štvrté narodeniny, spájaná najmä so svetom hackerov a čierneho obchodu. Ľudia si svoje tradičné peniaze zamieňali za bitcoiny buď z technickej zvedavosti, pre pohodlné a anonymné platenie za nelegálny tovar, či pre jednoduchšie a lacnejšie transakcie s krajinami mimo západného sveta. Keď sa však koncom novembra objavila informácia, že hodnota jedného bitcoinu prekonal hranicu 1 000 dolárov, spozornela aj laická verejnosť. Je to bublina? Príležitosť? Treba brať bitcoin vážne?

Pravda 15. 12. 2013

<http://zurnal.pravda.sk/fenomen/clanok/302399-bitcoin-riskantny-experiment-alebo-digitalne-zlato/>

V patentovom súboji jasne vedie Apple.

Vyhrá súd v Južnej Kórei

Apple porazil Samsung na vlastnej pôde

V nekonečnej patentovej vojne proti Samsungu si môže americký IT gigant Apple pripísať ďalšie víťazstvo

Bratislava – A to nie hocikaké. Apple porazil Samsung v jeho domovine. Súd v Južnej Kórei rozhodol, že Apple pri novom iPhone neporušil žiadne patenty, ktoré vlastní kórejský výrobca. „Samotný trh v Južnej Kórei je určite zaujímavý, no nepatrí ani do prvej dvadsiatky top trhov na svete. Je však veľmi symbolické vyhrať spor v krajine kľúčového súpera,“ hovorí analytik Radim Dohnal zo Saxo Bank.

Hospodárske noviny 13. 12. 2013
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/apple-porazil-samsung-na-vlastnej-pode-597813>

Spotify je na Slovensku, láka na hudbu zadarmo

Spotify prináša milióny skladieb. Za prístup bez obmedzení si treba zaplatiť

Bratislava – Streamovacia hudobná služba Spotify je odvčera dostupná aj na Slovensku. Spotify umožňuje používateľom

za pevný mesačný poplatok počúvať hudbu z katalógu viac ako dvadsať miliónov skladieb bez akýchkoľvek ďalších obmedzení.

Služba je dostupná ako aplikácia pre takmer všetky mobilné zariadenia, vo webovom prehliadači aj ako klient pre klasický počítač.

Sme 13. 12. 2013

<http://tech.sme.sk/c/7037954/spotify-je-na-slovensku-laka-na-hudbu-zadarmo.html>

Hudobná služba Spotify je už aj na Slovensku

(Pravda 13. 12. 2013)

<http://kultura.pravda.sk/hudba/clanok/302310-hudobna-sluzba-spotify-je-uz-aj-na-slovensku/>

Spotify našlo Slovensko.

Hudbu môžete mať oddnes zadarmo

(Hospodárske noviny 12. 12. 2013)

<http://style.hnonline.sk/digital-132/spotify-naslo-slovensko-hudbu-mozete-mat-oddnes-zadarmo-597699>

Kodanské koleso cyklistovi pomôže do kopca, aj z kopca

Výskumníci z inštitútu MIT vyvinuli špeciálne koleso s elektromotorom, určené pre bicykel. Cyklistovi pomôže prijazde do kopca či z kopca. Koleso dokáže komunikovať so smartfónom cez Bluetooth a prenášať doň informácie o prejdenej vzdialenosti či miere znečistenia ovzdušia. Približne pred štyrmi rokmi predstavili výskumníci z amerického inštitútu MIT koncept netradičného kolesa pre bicykel. Pod názvom Kodanské koleso (Copenhagen wheel) sa skrýva zadné koleso bicykla obsahujúce elektromotor s výkonom 250 alebo 350 Wattov, batériu, snímače a bezdrôtové technológie, prostredníctvom ktorých komunikuje s mobilným telefónom.

Koleso má ľudí motivovať, aby namiesto auta použili bicykel.

Pravda 16. 12. 2013

<http://vat.pravda.sk/technologie/clanok/302439-kodanske-koleso-pomoze-cyklistovi-do-kopca-aj-z-kopca/>

Hadím jedom chce liečiť nádory.

A patrí k top študentom roka

Poznáme top študentov minulého školského roka. Víťazkou je, rovnako ako vlni. Žena. Medzi čitateľmi HNonline.sk bodoval mladý medik

Liečiť rakovinu hadím jedom? Zrejme to možné je. Prišiel na to mladý študent Štefan Tóth z Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach. Práve on sa stal víťazom ceny HN v rámci súťaže Študentská osobnosť školského roka 2012 – 2013. Hlasovalo za neho najviac čitateľov portálu HNonline.sk. „Som rád, že toľko ľudí prejavilo záujem o našu prácu,“ komentoval svoju výhru.

V súčasnosti je jeho výskum zameraný na izoláciu a testovanie proteínov z hadích jedov, ktoré na základe jeho pilot-

ných testov majú silný protinádorový účinok na mnohé nádorové bunky. Absolútnou víťazkou Študentskej osobnosti roka, ktorú organizuje Junior Chamber International Slovakia za mediálnej podpory portálu HNonline.sk, sa stala Mária Virčíková. Je študentkou posledného ročníka 3. stupňa štúdia v odbore Umelá inteligencia na Fakulte informatiky a elektrotechniky Technickej univerzity v Košiciach. Venuje sa humanoidným robotom, teda interakcii človek – stroj. Výsledky jej práce sú porovnateľné s výsledkami dosiahnutými vo svete. Prvýkrát prezentovala svoje výsledky ešte len bakalárskej práce v roku 2009 ako študentka 3. ročníka bakalárskeho štúdia na konferencii Cognitive and neural systems na MIT (Massachusetts Institute of Technology) v Bostone, USA.

Hospodárske noviny 12. 12. 2013
<http://hn.hnonline.sk/slovensko-119/hadim-jedom-chce-liecit-nadory-a-patri-k-top-studentom-roka-597625>

Top študentská osobnosť roka: Chceme na Slovensku laboratórium
 (Hospodárske noviny 12. 12. 2013)
<http://tv.hnonline.sk/aktualne-vidia-141/top-studentska-osobnost-roka-chcem-na-slovensku-laboratorium-597646>

Lacnejšie lieky ľudom nedali, odhalili u nich kartely. U nás zatiaľ nie
Firmy, ktoré vyrábajú originálne lieky, sú neisté. Keď sa im skončí patent, prídu o vysoké zisky
 Bratislava – Sedemnáť mesiacov museli holandskí pacienti, najmä s rakovinou, kupovať proti silným bolestiam drahé lieky, aj keď už bola vyvinutá lacnejšia alternatíva. Tá sa na trh nedostala, pretože výrobca drahšieho originálneho lieku to nechcel. Firma Johnson & Johnson sa dohodla s koncernom Novartis, že ak s generikom počká, tak mu ušľe príjmy zaplatí. Za dohodu z rokov 2005 a 2006 firmy zaplatia Európskej komisii pokutu 16 miliónov eur. Slovenských pacientov sa toto zdržanie nedotklo. V tom období bolo u nás už viacero generík s rovnakou účinnou látkou, tvrdí Štátny ústav kontroly liečiv.

Sme 12. 12. 2013
<http://ekonomika.sme.sk/c/7036628/lacnejsie-lieky-ludom-nedali-odhalili-u-nich-kartely-u-nas-zatial-nie.html>

Čo s farmafirmami
 (Sme 12. 12. 2013)
<http://komentare.sme.sk/c/7036617/co-s-farmafirmami.html>

V schopnosti vychovávať a priťahovať talenty je SR na 27. mieste
 Svetoví lídri sú presvedčení, že talent je merateľný. Dokazuje to najnovší rebríček, ktorý zostavila prestížna biznis škola INSEAD v spolupráci s Inštitútom ria-

denia ľudského kapitálu a personálnou agentúrou Adecco. Slovensko medzi 103 krajinami obsadilo 27. miesto.

Hospodárske noviny 11. 12. 2013
<http://www.eurocampus.sk/joomla/index.php/component/content/article/12-aktuality/862-v-schopnosti-vychovavat-a-priťahovat-talenty-je-sr-na-27-mieste>

Aká krajina, také školstvo
 Testovanie našich detí dopadlo zle. ale neznamená to, že sú hlúpe. Sledujú dopelých a pragmaticky napodobňujú komunitu, v ktorej žijú
 Pri nedávnom zverejnení výsledkov meraní v PISA a nelichotivom umiestnení Slovenska v rebríčku, opäť vypukla búrka v hrnci. Nasledujú vyjadrenia, obvinenia, ktoré po čase utíchnu, aby sa znovu objavili pri zverejnení výsledkov, ktoré budú ešte horšie a neradosnejšie. Teraz nenastane ani zemetrasenie, ani nebudú padať hlavy, ale čo je najhoršie, nedôjde ani k sebareflexii v tejto krajine. Budú sa hľadať rýchle rázne riešenia, nepresahujúce jedno volebné obdobie. Reforma reformy reformou v skrátanom období s vylúčením verejnosti je osvedčeným receptom na problémy nášho školstva.

Sme 11. 12. 2013
<http://komentare.sme.sk/c/7035215/aka-krajina-take-skolstvo.html>

Učitelia spísali chyby škôl. Čaplovič oponuje
 (Sme 7. 12. 2013)
<http://www.sme.sk/c/7030435/ucitelia-spisali-chyby-skol-caplovic-oponuje.html>

Podľa Čaploviča budú žiaci ešte horší. Viní aj osemročné gymnázia
 (Hospodárske noviny 5. 12. 2013)
<http://www.sme.sk/c/7027745/podla-caplovica-budu-ziaci-este-horsi-vini-aj-osemrocne-gymnazia.html>

A uspeli by v testovaní predošlé generácie?
 (Hospodárske noviny 5. 12. 2013)
<http://komentare.sme.sk/c/7028519/a-uspeli-by-v-testovani-predosle-generacie.html>

Žiaci v testoch pohoreli. Čo spraviť, aby školy neupadali?
 (Sme 4. 12. 2013)
<http://www.sme.sk/c/7027437/ziaci-v-testoch-pohoreli-co-spravit-aby-skoly-neupadali.html>

Budeme hlúpejší
 (Sme 4. 12. 2013)
<http://komentare.sme.sk/c/7027310/budeme-hlupejsi.html>

Slovenskí žiaci sú najhorší v histórii
 (Hospodárske noviny 3. 12. 2013)
<http://hn.hnonline.sk/slovensko-119/slovenski-ziaci-su-najhorsii-v-historii-596702>

Revolučný nemecký kávovar chce poslať Nescafé a spol. do zabudnutia
 Kávovar od nemeckej firmy Bonaverde by mal byť prvý na svete, ktorý bude kávu nielen mlieť a variť, mal by ju aj pražiť. Zakladateľom firmy nejde iba o vylep-

šenie súčasných kávovarov. Chcú úplne zmeniť pomer síl v svetovom biznise s kávou. Nápad sa zrodil v hlave Berlínčana Hansa Stiera pred dvomi rokmi. Jeho predstava bola, že do kávovaru nasype nepraženú kávu, stlačí tlačidlo a o niekoľko minút bude do šálky prekvapkávať čerstvo upražená a čerstvo zomletá káva. Trvalo mu niekoľko mesiacov, kým našiel správny postup praženia kávy v malom priestore. Jeho prototyp praží zrnká 3 až 4 minúty v rotujúcom nerezovom kontajneri, z ktorého vďaka ventilačnému systému neuniká dym, iba vôňa pražiacich sa zrníček kávy. Po ochladení upražená káva automaticky putuje do kužeľového keramického mlynčeka. Jemnosť zomletia aj dĺžku praženia si podľa magazínu Mashable môžu milovníci kávy nastaviť individuálne. Cez pomletú kávu potom niekoľko minút prekvapkáva horúca voda. Firma zatiaľ vyrobila 135 prototypov. V polovici novembra spustila na stránke Kickstarter kampaň, aby získala kapitál potrebný na rozbehnutie masovej produkcie.

Trend.sk 10. 12. 2013
<http://firmy.etrend.sk/firmy-nefinancny-sektor/revolučný-nemecky-kavovar-chce-poslat-nescafe-do-zabudnutia.html>

Nanočastice selénu sú účinnejšie než antibiotiká
 Nanočastice selénu dokážu podľa vedcov z Brna ničiť baktérie účinnejšie ako antibiotiká. Poradia si napríklad so zlatým stafylokokom a ďalšími chorobami, na ktoré antibiotiká nemusia vždy zaberať. S objavom prišli vedci z Mendelovej univerzity v Brne a informovala o tom Denisa Ranochová z Centra transferu technológií Mendelovej univerzity. Výskumníci teraz podľa nej hľadajú spôsob, ako nanočastice selénu uchytiť a fixovať na rôznych materiáloch, ako sú obväzy, gély a ďalšie. Pred zavedením do praxe musí nasledovať ešte niekoľkoročné klinické testovanie. V posledných rokoch sa medzi ľuďmi vyvíjajú baktérie, ktoré sú odolné voči antibiotikám. Práve použitie nanočastíc selénu v liečbe by problém rezistentných baktérií mohlo vyriešiť. „Testovali sme nanočastice striebra a selénu. Testy nám ukázali, že tieto kovy vo forme nanočastíc zlatého stafylokoku zabíjajú, ale zároveň nepredstavujú nebezpečenstvo pre ľudské telo,“ uviedol vedúci výskumnej skupiny René Kizek.

Pravda 9. 12. 2013
<http://vat.pravda.sk/technologie/clanok/301916-nanočastice-selenu-su-ucinnejsie-nej-antibiotika/>

Vedci opakujú veľký tresk. Toto je najväčší experiment fyziky
 Desiatky metrov pod zemou sa ukrýva superstroj. Fyzici na ňom hľadajú odpovede na základné tajomstvá vesmíru

Stojíme v priestore kdesi na hraniciach medzi Švajčiarskom a Francúzskom, kúsok od Ženevy a drobnej francúzskej obce Thoiry. Presúvame sa medzi jednotlivými krajinami, no viac než cezhraničná spolupráca je zaujímavý dôvod, prečo tak robíme.

Pod zemou, zhruba v stometrovej hĺbke by ste narazili na rozsiahly, dvadsaťsedemkilometrový tunel. A na štyroch miestach v tomto tuneli by vašu prípadnú prechádzku zastavili obrovské, desiatky metrov vysoké jaskyne.

V týchto jaskyniach stúpajú od podlahy až nahor ohromné kovové konštrukcie, kilometre káblov a nosníkov, plochy a plošiny, po ktorých sa môžu vybrať na kontrolu inžinieri či fyzici.

Sú to srdcia modernej časticovej fyziky, experimenty, v ktorých sa pretínajú zväzky častíc, zrazia sa a vo výslednej spŕške vedci hľadajú odpovede na základné tajomstvá vesmíru. To najslávnejšie donedávna bolo, prečo všetky veci okolo nás vôbec majú hmotnosť.

Sme v podzemí Európskej organizácie pre jadrový výskum (CERN) a celý príbeh o tisíctonových časticových detektoroch sa v skutočnosti začína fľašou s vodíkom.

Sme 7. 12. 2013

<http://tech.sme.sk/c/7031306/vedci-opakuju-velky-tresk-toto-je-najvacsi-experiment-fyziky.html>

CERN: My sme model Európy, ktorá funguje

(Sme 6. 12. 2013)

<http://tech.sme.sk/c/7029647/cern-my-sme-model-europy-ktora-funguje.html>

Človek je na európsky superstroj príliš pomalý

(Sme 5. 12. 2013)

<http://tech.sme.sk/c/7028425/clovek-je-na-europ-sky-superstroj-prilis-pomaly.html>

Siemens chce v Žiline zamestnať 300 inžinierov

Investície. Ohroziť pracovné miesta s pridanou hodnotou môže iba nedostatok kvalifikovaných ľudí

Bratislava – Začínali so siedmimi ľuďmi, dnes chcú zo Žiliny vybudovať celosvetové centrum. Nemecký koncern Siemens plánuje v pobočke pre automatizáciu železníc zamestnať stovky vývojárov. „Dnes má toto centrum 140 ľudí. Do roku 2017 by sme ich počet chceli zvýšiť na 450 až 470 ľudí,“ hovorí generálny riaditeľ Siemens Slovensko Vladimír Slezák.

Výraznejšie posilňovanie žilinského kompetenčného centra sa začalo pred tromi rokmi, avšak ani sám Siemens si nedával až také ambiciózne plány. Dobré výsledky a spolupráca so Žilinskou univerzitou, ktorá dokázala pripraviť dostatok inžinierov, však nemeckú matku presvedčili. Práve na severe Slovenska by chceli totiž v najbližších rokoch vybudovať druhé najväčšie centrum koncernu pre projektovanie automatizácie železničnej dopravy.

Hospodárske noviny 4. 12. 2013

<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/siemens-chce-v-ziline-zamestnat-300-inzinierov-596700>

Amazon chce balíčky doručovať robotickými helikoptérmi

L'ahké zásielky by malé stroje mohli roznášať už v roku 2015. Fungovať by mali bez akéhokoľvek ľudského zásahu

Seattle, Bratislava – Odkliknete v Amazone svoju objednávku a v sklade internetového predajcu vyhľadajú skladníci škatuľu a pripravia ju na odoslanie. Namiesto špeditéra či poslíčka ju však pre-

vezme malá robotická helikoptéra, ktorá ju v priebehu pol hodiny dovezie až k vašim dverám.

S takouto víziou pracuje vedenie internetového predajcu Amazon, ktorý počíta s nasadením minivrtuľníkov v priebehu štyroch či piatich rokov.

Sme 3. 12. 2013

<http://tech.sme.sk/c/7025295/amazon-chce-balicky-dorucovat-robotickymi-helikoptery.html>

Rozpočet únie je naklonený slovenským firmám

Európsky rozpočet na roky 2014 až 2020 je kompromisom rôznorodých pozícií. Od návrhov na radikálne zníženie až po podstatné zvýšenie. Konečná dohoda prišla mierne nižší rozpočet v porovnaní so súčasným obdobím a viaceré zmeny v štruktúre. Slovenska sa zníženie prostriedkov nedotkne, naopak, je preň vyhradených podstatne viac financií ako v tomto sa končiacom období. Ide o životne dôležitý zdroj verejných financií, ktorý pomôže tisíckam firiem.

Komisia navrhla vyšší rozpočet viac orientovaný na prorastové opatrenia a zvýšenie konkurencieschopnosti. Aj napriek škrtom obsahuje konečná verzia viaceré pozitíva a nové iniciatívy. Prináša viac investícií do vedy, ktoré budú lepšie prepojené s praxou. Podstatná časť prostriedkov bude smerovať práve do podpory inovácií v podnikoch.

Hospodárske noviny 2. 12. 2013

<http://komentare.hnonline.sk/komentare-hn-152/rozpocet-unie-je-nakloneny-slovenskym-firmam-596407>

Z obsahu štvrtého minuloročného čísla časopisu Duševné vlastníctvo

JUDr. Tomáš Klinka. Zákon o priemyselnom vlastníctve (??)

Autor sa v článku venuje otázkam kodifikácie práva priemyselného vlastníctva v Slovenskej republike. Poukazuje na viacero zásadných nedostatkov súčasnej právnej úpravy (duplicita, rozpornosť, absencia, nesystémovosť) a ponúka prehľad i stručnú charakteristiku relevantnej legislatívy v jednotlivých členských štátoch Európskej únie (Česko, Estónsko, Francúzsko, Poľsko, Portugalsko, Slovinsko, Taliansko). Ambíciou autora je vyvolať odbornú diskusiu o znovudefinovaní legislatívnej podoby práva priemyselného vlastníctva.

Ing. Štefan Holakovský – MVDr. Peter Holakovský. Pohnime rozumom! – 29. časť. Dá sa to aj inak!

Heuristické postupy – pokračovanie. Homogénnosť – nehomogénnosť: Objekty interagujúce s inými susednými objektmi treba vyrobiť zo zhodného alebo podobného materiálu; od homogénnej štruktúry k heterogénnej. Symetria – asymetria: Od priamočiarych tvarov ku krivočiarym; od rovinových povrchov k sférickým; prechod k rotačnému pohybu, využitie odstredivej sily; od symetrických tvarov k asymetrickým. Zväčšenie – zmenšenie počtu funkcií: Objekt má vykonávať niekoľko rôznych funkcií; má sa sám obsluhovať; materiál a energia majú byť využité komplexne.

Z galérie tvorcov

Golden Hadron pre ZTS VVÚ KOŠICE a. s.

Na jednom z najväčších vedeckých projektov ľudstva, na Veľkom hadróno-
vom urýchľovači (Large Hadron Collider – LHC) situovanom hlboko v podzemí
neďaleko Ženevy, ktorý má priblížiť poz-
nanie prvých okamihov vesmíru, sa po-
dielajú tisíce vedcov z celého sveta vrátane
Slovákov a slovenských firiem. Aj ich
zásluhou sa vedcom z Európskej orga-
nizácie pre jadrový výskum (CERN) po-
darilo vlni prakticky dokázať existenciu
novej subatomárnej častice – Higgsovo
bozónu (autori tejto teórie boli v októbri
vyhlásení za tohtoročných laureátov No-
belovej ceny v kategórii fyzika).

S najväčším laboratóriom časticovej fy-

ziky na svete fungujúcom vo švajčiarskej
centrále CERN-u úzko spolupracuje i vý-
skumno-vývojová, inžinierska a dodáva-
teľská spoločnosť ZTS VVÚ KOŠICE
a. s., pôsobiaca v oblasti strojárstva
a elektrotechniky. V roku 2001 zareago-
vala na výzvu Ministerstva hospodárstva
SR na zapojenie sa slovenských firiem
do tendrov vyhlásených CERN-om na
výstavbu LHC a zúčastnila sa (úspešne)
tendra na dodávku manipulačného robo-
tického zariadenia na ukladanie urýchľo-
vacích kryomagnetov v tuneli urýchľova-
ča. Spokojnosť s prístupom Košičanov
k zabezpečovaniu celého projektu vy-
ústila v roku 2005 do udelenia zlatej pla-
kety Golden Hadron pre ZTS VVÚ KOŠI-
CE ako najlepšieho dodávateľa CERN-u

v oblasti strojových zariadení. Košičania
boli úspešní i v ďalších tendroch a v sú-
časnosti pracujú na zákazke pre lineárny
urýchľovač novej generácie CLIC (Com-
pact Linear Collider).

Časopis Duševné vlastníctvo v e-verzii

Od nového roka 2014 začne časopis
Duševné vlastníctvo vychádzať v elek-
tronickej verzii. Predplatiteľom bude dis-
tribuovaný prostredníctvom e-mailu v za-
heslovanom PDF formáte. Cena jedného
čísla bude 3,50 eura a ročné predplatné
14 eur (Úrad priemyselného vlastníctva
SR bude časopis vydávať aj naďalej štyri-
krát do roka).

KTO VIE, ODPOVIE

Mary Andersonová je správna odpoveď na súťažnú otázku, uverejnenú v minuloročnom decembrovom vydaní e-mailového časopisu E-zine ÚPV SR: Ako sa volala Američanka, ktorá vymyslela stierače? Prvá správne odpovedala Andrea Čorejová zo Žilinskej univerzity v Žiline.

Súťažná otázka č. 1

Rusko sa 27. decembra minulého roka naposledy rozlúčilo s legendárnym zbrojným konštruktérom Michailom Timofejevičom Kalašnikovom (1919 – 2013)¹. Bol vynálezcom samopalu AK-47 (Avtomat Kalašnikova, model 1947) jednej z najznámejších zbra-
ní vo svete, ktorej hodnota značky je vyčíslená na 10 miliárd dolárov. Za jej popularitou je relatívne vysoká spoľahlivosť, ľahké po-
užívanie a pomerne nízke výrobné náklady. Doteraz bolo takýchto samopalov a ich modifikácií vyrobených viac ako 100 miliónov.

M. Kalašnikova, ktorý bol držiteľom niekoľkých vysokých štátnych vyznamenaní, pochovali v centrálnej aleji nového panteónu
na moskovskom predmestí Mytišči. Na poslednej ceste v rakve prikrýtej štátnou vlajkou ho vyprevádzali aj salvy jeho najslávnejšej
zbrane a na pohrebe nechýbal ani ruský prezident Vladimir Putin.

Foto: www.hnonline.sk

**V ktorom ruskom meste vyrábajú legendárne samopaly kalašnikov
a je v ňom aj Múzeum strelných zbraní M. T. Kalašnikova?**

Suvenír Úradu priemyselného vlastníctva SR získa ten z vás, kto prvý elektronicky pošle správnu odpoveď.
e-mail: julius.sipos@indprop.gov.sk

¹ http://sk.wikipedia.org/wiki/Michail_Timofejevi%C4%8D_Kala%C5%A1nikov

<http://spravy.pravda.sk/svet/clanok/303582-kalasnikova-pochovaju-ako-hrdinu-a-za-vystrelov-jeho-samopalu/>

<http://hn.hnonline.sk/svet-120/zomrel-vynalezca-slavnej-pusky-michail-kalasnikov-599366>